

Til: Fakultetsstyret

Sak: 3a

Møtedato: 12. mars 2020

Tilgang: Åpen

Virksomhetsrapport, 3. tertial 2019

Det vises til vedlagte notat med vedlegg, ref nr. 2019/13961

Saken oversendes fakultetsstyret:

Til behandling:

Til orientering: X

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar orienteringssaken til etterretning.

Mal for ledelsesvurdering 3. tertial 2019

1. Vurdering av økonomisk utvikling

Basisvirksomheten¹ ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet endte i 2019 med et akkumulert mindreforbruk på 23,22 mill. Fakultetet fortsetter nedbyggingen av det akkumulerte mindreforbruket som startet i 2016.

Ved den siste innleverte prognosen (av 13.12.2019), rapporterte vi et antatt mindreforbruk på 29,1 mill. for 2019. Avviket mellom faktisk og prognostisert akkumulert mindreforbruk i 2019 skyldes hovedsakelig følgende forhold:

- Feil stipulert inntekt (1,6 mill.)
- Effekten av lønnsoppgjøret var ikke helt innarbeidet i prognosen (1,3 mill.)
- Noe mer forsinket overtidsregistrering enn det som var innarbeidet i prognose – gjelder spesielt et institutt (1,3 mill.)
- Et mindre antall ansatte var registrert med feil tillegg/arbeidstid (0,5 mill.)
- Noe lavere bidrag fra prosjektavslutninger enn forventet (1,2 mill.)

Forholdene ovenfor treffer kun 2019-regnskapet og har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB.

Fakultetet legger til grunn at inntektsutviklingen vil være moderat fremover som følge av videreføring av ABE-reformen. Fakultetet og underliggende enheter fokuserer på å justere aktivitetsnivået slik at inntekter og utgifter på sikt bringes i årlig balanse.

EFV-inntektene viser stabile tall for fakultetet som helhet, men tydelige variasjoner mellom enhetene. Fakultetet har fokus på at hver enkelt enhet tilpasser sine planer til realistiske prognoser for nettobidrag. Omfang av faste stillinger skal som hovedregel være tilpasset basisøkonomien.

Dato: 30.1.2020

Sten Ludvigsen
dekan

Bård Kjos
fakultetsdirektør

---

¹ UV-fakultetet rapporterer tall fra 18xxxx-serien eksklusiv det tverrfakultære senteret LINK 180900 som rapporterer selvstendig etter avtale med VØS.

Økonomirapport – UV 3. tertial 2019 (del 2)

Basisvirksomhet

Basisvirksomheten¹ ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet endte i 2019 med et akkumulert mindreforbruk på 23,22 mill. Fakultetet har dermed fortsatt nedbyggingen av det akkumulerte mindreforbruket som startet i 2016.

Ved den siste innleverte prognosen (av 13.12.2019), rapporterte vi et antatt mindreforbruk på 29,1 mill. for 2019. Avviket mellom faktisk og prognostisert akkumulert mindreforbruk i 2019 skyldes hovedsakelig følgende forhold:

- Feil stipulert inntekt (1,6 mill.)
- Effekten av lønnsoppgjøret var ikke helt innarbeidet i prognosen (1,3 mill.)
- Masseregistrering av overtid mot slutten av året fra flere vitenskapelige tilsatte i tillegg til at overtidskomponent ikke var helt innarbeidet i prognose – gjelder spesielt et institutt (1,3 mill.)
- Flere ansatte var registrert med feil tillegg/arbeidstid (0,5 mill.)
- Lavere bidrag fra prosjektavslutninger enn forventet (1,2 mill.)

Forholdene ovenfor treffer kun 2019-regnskapet og har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB. Dette skal utdypes nærmere på instituttnivå under resultattabellen for basisvirksomhet.

Fakultetet legger til grunn at inntektsutviklingen vil være moderat fremover som følge av videreføring av ABE-reformen. Dette utgjør en viss utfordring for flere av fakultetets institutter som opplever trangere økonomi og redusert handlingsrom. Fakultetet og underliggende enheter fokuserer på å justere aktivitetsnivået slik at inntekter og utgifter på sikt bringes i årlig balanse.

Personalkostnadene steg med 6,56 prosent fra 2018 til 2019. En av årsakene til denne veksten er at fakultetet har fortsatt å benytte en kombinasjon av forskuttering av fremtidige avganger ved å tilsette tidligere, samt en kortvarig vekst i midlertidige stillinger.

Driftskostnadene økte med ca. 4 prosent fra 2018 til 2019 som skyldes både økning i husleie (ca. 0,8 mill.) samt økte kostnader knyttet til praksisplasser. Disse er ført under kategori «kjøp av tjenester» (ca. 2 mill.).

Til tross for dårligere prognostisert resultat for 2019 enn det regnskapet viser, vil utviklingen i LTB vise en positiv trend som følge av at flere av våre institutter har fått tilsagn på NFR prosjekter. Dette omtales nærmere i avsnittet for Ekstern finansiert virksomhet.

---

¹ UV-fakultetet rapporterer tall fra 18xxxx-serien eksklusive det tverrfakultære senteret LINK 180900 som rapporterer selvstendig etter avtale med VØS

Basisvirksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-278,46	-290,40
Personalkostnader	263,61	280,91
Driftskostnader	73,15	76,05
Investeringer	3,57	3,36
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	61,87	69,93
Nettobidrag	-53,13	-59,84
Prosjektavslutning	-3,07	-0,04
Isolert mer-/mindreforbruk	5,67	10,05
Overført fra i fjor	-38,94	-33,27
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-33,27	-23,22

ILS: Resultatet for 2019 viser et avvik på inntektssiden på 0,9 mill. og et merforbruk på personalkostnader på 2,8 mill., hvorav 1,3 mill. er lønnsjusteringer, og det øvrige i hovedsak er overtid og mindre sykepengerefusjon enn prognostisert.

Personalkostnadene for 2020 og fremover er vurdert på nytt og uendret siden forrige prognose. Avvikene treffer kun 2019-regnskapet. Dette påvirker IB (overført fra i fjor) i 2020 men har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB.

IPED: Resultatet for 2019 endte med ett mindreforbruk på 0,4 mill. mot prognosen som viste et mindreforbruk på 2,42 mill. Avviket forklares med en feilbudsjettering på inntektene (1 mill.) og nettobidraget som endte opp 1 mill. lavere enn forventet. Avvikene treffer kun 2019-regnskapet. Dette påvirker IB (overført fra i fjor) i 2020 men har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB.

ISP: Det er ingen vesentlige endringer i forhold til den tidligere innleverte prognosen i desember 2019.

CEMO: Resultatet for 2019 endte med en lavere mindreforbruk enn prognostisert. Avviket på 1,2 mill. skyldes feilregistrert lønnsdata for 3 ansatte samt høyere belastet egenandel enn prognostisert på prosjektsiden. Avvikene treffer kun 2019-regnskapet. Dette påvirker IB (overført fra i fjor) i 2020 men har ingen innvirkning på det isolerte resultatet fremover i LTB.

LINK: UV er vertsfakultet for LINK, men LINK rapporterer direkte til UiO sentralt. Med hensyn til økonomirapportering leverer LINK en prognose som viser et økende overforbruk frem mot 2024. Dette er forhold som fakultetet forutsetter at løses i dialog mellom LINK og UiO sentralt.

Forhåndsdisponeringer (interne lån) er ikke benyttet ved fakultetet.

Eksternt finansiert virksomhet		
<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-93,97	-99,27
Personalkostnader	19,46	22,05
Driftskostnader	10,42	11,58
Investeringer	0,55	1,82
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-63,54	-63,82
Nettobidrag	53,28	61,06
Prosjektavslutning	3,07	0,04
Isolert mer-/mindreforbruk	-7,20	-2,71
Overført fra i fjor	-48,35	-55,66
Saldo	-55,55	-58,38

Som varslet ifm. tidligere rapportering, har instituttene foretatt en analyse av kostnadsdrivere på fremtidige prosjekter samt re-budsjettert prosjektporteføljen.

Fakultetet har en stor oppdragsportefølje primært lokalisert til ILS. Denne gir et betydelig nettobidrag til enhetens økonomi.

Øvrige institutter under UV-fakultetet opplever tøff konkurranse på prosjektsiden.

Regnskapet for 2019 viser et lavere mindreforbruk enn prognostisert.

I desember 2019, fikk imidlertid flere av våre institutter tilsagn på eksterntfinansierte prosjekter. Dette vil gi et godt nettobidrag til basisøkonomi og bedret langtidsprognose.

Fakultetet arbeider for å styrke tilgangen på eksterne forskningsmidler fra relevante finansieringskilder nasjonalt og internasjonalt.

Prosjektvirksomheten er noe utfordrende å prognostisere blant annet som følge av volatiliteten i tilslagene. Til tross for dette, er avviket mellom regnskapsført og prognostisert akkumulert mindreforbruk for 2019 relativt moderat og beløper seg til ca. 2 mill.

Dato: 28.01.2020

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Pascal Morize
seksjonssjef - økonomi

Til: Det utdanningsvitenskapelige fakultet

Dato: 7. februar 2020

Tilbakemelding virksomhetsrapportering – UiOs lærerutdanninger

I Universitetet i Oslos utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet inngår målsetninger knyttet til videreutvikling av UiOs lærerutdanninger. Denne rapporten svarer til punkt 1 C i tildelingsbrevet til UiO og gir en kortfattet rapportering på gjennomførte aktiviteter og resultater for UiOs to lærerutdanninger – Lektorprogrammet og Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU).

Tall på kandidater i Lektorprogrammet

Det første kullet studenter som følger ny studiemodell i tråd med Forskrift om rammeplan for lektorutdanning for trinn 8-13, ble ferdige våren 2019. DBH statistikk viser en økning i antall studenter som fullfører Lektorprogrammet ved UiO, selv om det ikke foreligger fullstendige tall for 2019.

Tallene på kandidater var 110 i 2017, 115 i 2018 og foreløpig er det registrert 149 kandidater for 2019. 117 av disse har fulgt den nye studiemodellen, de øvrige 32 kandidatene startet på Lektorprogrammet før ny studiemodell trådte i kraft høsten 2014. Kandidattallet for 2019 ligger allerede godt over Kunnskapsdepartementets måltall, som er 109.

Studenter som begynner på Lektorprogrammet er tatt opp til et femårig masterprogram. Det ligger progresjonskrav på enkelte punkter i studieløpet for å sikre at studenten har gode nok forutsetninger for å lykkes videre i sitt studieløp. Ved å se på antall studenter som begynner på masterspesialiseringen i 8. semester, får vi en tydelig indikator på hvor mange kandidater som vil bli utdannet gjennom programmet.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i antall studenter som begynner på masterspesialisering i sitt 8. semester. Oversikten viser utviklingen blant studentkullene som følger gammel studiemodell (2009-2013), og de studentkullene som følger ny studiemodell (2014-2016).

Våren 2018 begynte 168 studenter på sitt 8. semester og masterspesialiseringen. Våren 2019 var antallet 176 studenter. Våren 2020 har antallet studenter som påbegynner sitt 8. semester, økt ytterligere til 190 studenter. Opptaksrammen har vært den samme for alle disse tre kullene (2014-2016).

	Studentkull som følger gammel studiemodell (2009-2013)					Studentkull som følger ny studiemodell fra 2014 -		
Studiesemester	Vår 2013	Vår 2014	Vår 2015	Vår 2016	Vår 2017	Vår 2018	Vår 2019	Vår 2020
Antall studenter i 8. semester	68	88	127	129	120	168	176	190

Tabell 1 Utvikling i antall studenter som begynner sin masterspesialisering

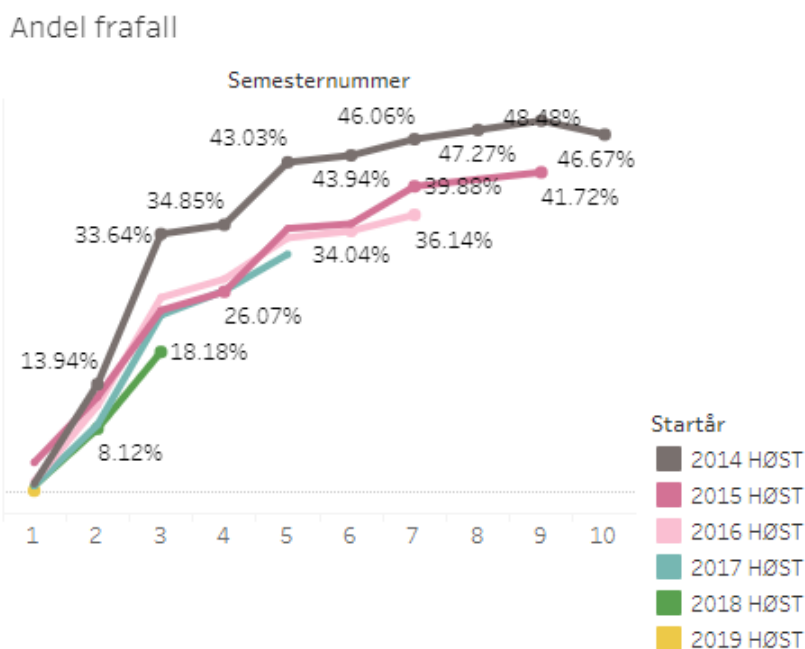
Studentdata fra våren 2020 viser også at 181 studenter er oppmeldt til programmets masteroppgaveemner (10. semester). 161 av disse følger ny studiemodell (kull 2015), mens 20 av disse er studenter forsinket fra tidligere kull.

Økt søkning og gjennomstrømming i Lektorprogrammet fra 2014

Økt gjennomføring i programmet er en strategisk satsning som det arbeides med på en rekke områder, se redegjørelse for innsatser knyttet til programutvikling og ProTeds innovasjonsarbeid.

Med innføringen av ny studiemodell høsten 2014 økte antallet studenter som velger å begynne på studieprogrammet når de får tilbud om studieplass. I 2019 var det en liten nedgang i antall søkere til Lektorprogrammet til sammenligning med tall fra 2017 og 2018, men poenggrensene for opptak til de ulike studieretningene viser at UiOs lektorprogram tiltrekker seg godt kvalifiserte og motiverte søkere. Av de 360 studentene som takket ja til studieplassen, var det 334 studenter som startet på studiet høsten 2019.

Data fra *tableau* viser at det skjer en positiv utvikling i gjennomstrømming fra og med studentkullet som begynte på Lektorprogrammet etter ny studiemodell høsten 2014. Oversikt over prosentandel frafall viser at denne synker hvert år fra 2014. Frafallsprosenten i programmet i 3. semester har sunket fra 34 prosent for 2014-kullet til 18 prosent for 2018-kullet.

Som en konsekvens av økt gjennomstrømming kan vi også ved inngangen til det andre fellesemnet, PROF3025, i 6. semester se at antallet aktive studenter har økt gradvis og følger samme positive utvikling. Våren 2018 var det 189 studenter som var undervisningsmeldt til emnet, mens det i 2019 var 210 studenter meldt til emnet. I inneværende semester (V2020) er det 221 studenter. Antall aktive studenter i 6. semester denne våren er høyere enn tidligere kull til tross for at antall studenter som startet på programmet høsten 2017 (311), var noe lavere enn i 2015 (314) og 2016 (328).

Strategiske tiltak i arbeidet mot frafall

Med utgangspunkt i internasjonal forskning¹ på feltet har ILS i samarbeid med ProTed og våre universitetsskoler utviklet en *Profesjonsrettet mentorordning*, PROMO², som tilbys alle studenter i studieprogrammet. PROMO er et faglig-sosialt, profesjonsrettet tiltak som er utviklet for å styrke lektorstudentenes læreridentitet og tilhørighet til studieprogrammet og bidra til økt

¹ At studenter identifiserer seg selv som fremtidige profesjonsutøvere, er en viktig del av kvalifiseringsprosessen og er knyttet til deres motivasjon og mestringsforventning for fremtidig profesjonsutøvelse (Heggen, 2010). Utvikling av læreridentitet blant lærerstudenter er også relatert til senere profesjonstilknytning og jobbtilfredshet (Flores & Day, 2006). Beijaard et al. (2004) peker på at studenter har behov for å bli bevisstgjort på og reflektere kritisk over mangler ved egen førforståelse av hva som kjennetegner en profesjonell lærer. I forskning på læreridentitet fremheves det derfor som viktig at lærerutdanningen har et fokus på læreridentitetsutvikling (Beauchamp & Thomas, 2009). Internasjonal forskning knytter mangel på sosial og akademisk integrasjon til frafall fra studiet (Tinto, 1994) og understreker betydningen av å tilhøre et studiemiljø og opplevelse av relevans i studieinnholdet som svært viktig for studenters læring og fullføring av studiet (Fredricks et al., 2004, McCormick et al., 2013).

² UiOs egen profesjonsrettede mentorordning (PROMO) for Lektorprogrammet:

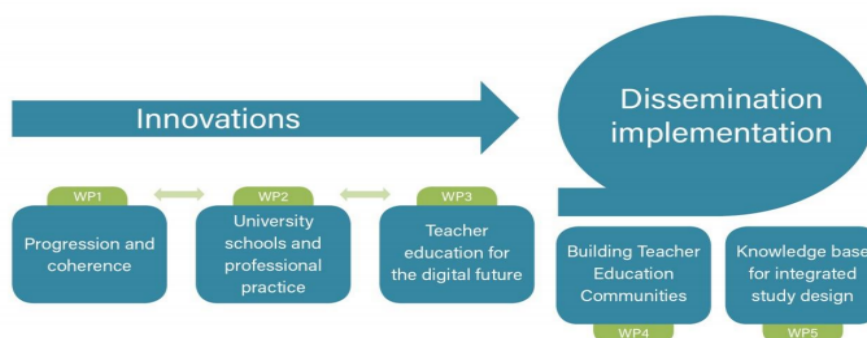
<https://www.uio.no/studier/program/lektorprogrammet/promo/>

gjennomføring. PROMO er utviklet og drives i samarbeid med partnerskoler og tilbys studenter på Lektorprogrammet. Hver PROMO-gruppe ledes av en mentor som til daglig er lærer i skolen, og som underviser i de samme fagene som studentene studerer. PROMO ble opprettet for å motvirke frafall gjennom å imøtekomme studentenes sosiale behov for å være del av et studiefellesskap, bidra til utvikling av identitet som lærer og fremme opplevelse av sammenheng mellom det studentene lærer på ulike læringsarenaer (på campus og i praksis i skolen). Det har også siden oppstarten av tiltaket vært gjennomført følgeforskning av PROMO. Det er gjort systematisk innsamling av dokumentasjon og evaluering av gjennomføringen av både studenter og involverte mentorer. Evalueringene av PROMO blant både studenter og mentorer er entydig positive, og viser at PROMO så langt har lyktes med sin intensjon. Funnene indikerer at lektorstudenter tidlig i studieløpet har behov for tiltak som bidrar til at de blir kjent med andre lektorstudenter som følger samme studieløp, men at organisatoriske tiltak som skal bidra til sosial integrasjon, også bør ha et innhold som er relevant for utdanningens formål (Hatlevik & Lejonberg, 2019). Gjennom PROMO får studentene etablert et faglig-sosialt nettverk der de møter erfarne faglærere og medstudenter med samme fagkombinasjon. PROMO bidrar derfor også til å skape et godt læringsmiljø, samt til å styrke sammenhengen mellom studiene og profesjonen.

Studieprogramutvikling og ProTeds innovasjonsarbeid

I utviklingsavtalen med KD løftes ProTeds arbeid med kvalitet i femårige integrerte studiemodeller fram som viktig for å fremme kvalitet. ProTed UiO har gjennom 2019 fulgt opp en bred prosjektportefølje av innovasjoner som er forankret i tre utviklingsområder som i fellesskap bidrar til videre kunnskapsutvikling om helhetlige studieprogrammer.

Et eksempel fra ProTeds innovasjonsportefølje er videreutvikling av masteremner med integrert praksis i Lektorprogrammet. I tett samarbeid med ILS og representanter fra universitetsskoler har fagmiljøer ved MN og HF utviklet faglige masteremner med 15 dager integrert praksis. Disse ble gjennomført for første gang høsten 2018. I utviklingen av disse emnene har PROMO-mentorene fått en ny og viktig oppgave som skolementorer for studenter som velger en fagdidaktisk masterspesialisering i programmet. I forbindelse med gjennomføringen av den nye innovasjonen

Forskningspraksis³, der studenter anvender praksis til å innhente ny kunnskap som er relevant for sitt masterprosjekt, bidrar mentorene i våre samarbeidsskoler med å hjelpe studentene til å se sammenhengen mellom det å skrive en masteroppgave og profesjonsutøvelsen i skolen. Emneevalueringene fra masteremnene med praksis viser at det må gjøres noen justeringer i undervisnings- og praksisdesign, men at samarbeidet mellom fagmiljøene og skolene er fruktbart.

Høsten 2019 ble det utviklet et nytt emne for masterstudenter på engelsk masterspesialisering *EDID4115 - Linguistic, cultural and literary approaches to teaching English*. Dette emnet tilbys som et samarbeid mellom Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (UV), Institutt for litteratur, områdestudier og europeiske språk (HF) og to engelsklærere fra skolen, som også er veiledere for studentene i praksis. Emnet retter seg inn mot studentenes faglige interesser innenfor litteratur, språk og områdestudier. Teamene blir deretter knyttet til engelskdidaktikk og de overordnede tverrfaglige temaene i de nye læreplanene; «demokrati og medborgerskap», «folkehelse og livsmestring» og «bærekraftig utvikling». Lærerne fra skolen har vært svært viktige bidragsytere i utviklingen av emnet og praksisen, i tillegg til å bidra med undervisning, praksisveiledning og sensur. Dette er første gang fagansatte på tvers av to institutter på to ulike fakulteter, i samarbeid med lærere fra skolen, tilbyr et emne i Lektorprogrammet som integrerer kunnskap fra disiplin, fagdidaktikk og praksis. Studentevalueringene av emnet høsten 2019 er jevnt over positive, og et klart flertall svarer at de er godt fornøyd med emnet i sin helhet.

Et annet viktig innovasjonsområde er universitetsskolesamarbeidet. En universitetsskole har et tett og gjensidig forpliktende samarbeid med Universitetet i Oslo. Samarbeidet skal bidra til å bygge ned skillene mellom høyere utdanning og skolen, utvikle kvaliteten på undervisningen for både elever og studenter og legge til rette for forskning på og i skolene. Tre parter; UiO, skoleeier og skolene, har samarbeidet om å utvikle partnerskapet ut fra prinsippene om likeverd og gjensidighet for å etablere et mer symmetrisk samarbeid. Både egne interne evalueringer og følgeforskning viser at universitetsskolesamarbeidet har bidratt til et perspektivskifte hos skolene, som ikke lenger ser seg selv som mottakere av studenter, men som skolebaserte lærerutdannere. Rektorene ved skolene gir uttrykk for at de føler et eierskap til lærerutdanningen og dermed også en rett til å delta, utfordre og stille spørsmål. De gir også uttrykk for at de opplever at samarbeidet bidrar til profesjonsutvikling i egen institusjon, blant annet gjennom bruken av delte stillinger.

Målsettingen med universitetsskolesamarbeidet er å:

- Utvikle kvaliteten i skolen og i høyere utdanning for å styrke elevers og studenters læring
- Videreutvikle lærerutdanningene og skape gode modeller for lærerstudentens praksis
- Øke samarbeidet og forsknings- og utviklingsarbeid i skolene

---

³ Forskningspraksis er en ny type praksis som er integrert i et felles metodeemne for alle studenter som skriver en fagdidaktisk masterspesialisering ved ILS. Forskningspraksis er den siste praksisen studentene gjennomfører i Lektorprogrammet. Praksisen er på masternivå og knyttes tett til metodeopplæringen i den didaktiske masterspesialiseringen: <https://www.uio.no/studier/emner/uv/ils/DIFO4015/h19/forskningspraksis.html>

I 2019 ble det utdelt såkornmidler til et bredt spekter av prosjekter der fagmiljøer ved UiO samarbeider med universitetsskolene om problemstillinger knyttet til den pågående fagfornyelsen i skolen. Prosjektene involverer ulike universitetsskoler og ulike fagansatte ved UiO.

- «Hvordan kan vi forme et nytt norskfag på ungdomstrinnet etter fagfornyelsen»
- «Undervisningsopplegg for programmering i realfagmatematikk»
- «Undervise i kritisk tenkning»
- «Innovasjon i skolen – tverrfaglig norsk/historie dybdelæringsprosjekt»
- «Fagfornyelsen og etablering av et Skaperverksted på skolen»

I tillegg til de overnevnte prosjektene var det flere såkornsøknader som dreide seg om tverrfaglighet. Vi har derfor initiert et fellesprosjekt for alle universitetsskolene som blir ledet av førsteamanuensis Elin Sæther ved ILS i forskergruppen COSER (Challenges of Sustainability in Educational Research). Hovedfokus for COSER er forholdet mellom utdanning og samtidas komplekse problemstillinger knyttet til bærekraftig utvikling. Denne forskergruppen er sentral i prosjektet EVA2020 som har fått i oppdrag av Forskningsrådet å evaluere fagfornyelsen i skolen. Fagmiljøet har nylig publisert en antologi der fagene i skolen didaktiseres i et bærekraftperspektiv (Ole Andreas Kvamme & Elin Sæther (red.), *Bærekraftdidaktikk*. Fagbokforlaget. ISBN 978-82-450-2427-2.). Med utgangspunkt i dette forskningsarbeidet er det en målsetning i det nye fellesprosjektet for universitetsskolene å etablere en modell med FoU-sirkler der fagmiljøer ved UiO samarbeider med fagmiljøer i skolene om problemstillinger knyttet til bærekraft. ProTed vil gjennomføre følgeforskning i tilknytning til dette prosjektet.

Et tredje sentralt innovasjonsområde for ProTed er prosjektet «Digitaliserte lærings- og vurderingsformer i Lektorprogrammet» der vi blant annet utvikler en ny app, *VIVA – Visual Vocal Application*, som kan ta opp lyd- og videodata som vil bli automatisk kryptert og sendt til sikker lagring ved UiO. Opptaksprosessen, overføringen av data og lagringen er i tråd med regelverket knyttet til GDPR. Det arbeides også med en integrasjon til en digital samtykkeportal. Appen utvikles spesielt til bruk i lærerutdanningene for studenter, men vil også bli tatt i bruk av forskere og lærere i skolene i felles FoU-prosjekter. Appen vil bli tatt i bruk til blant annet:

- Video-opptak for å analysere og reflektere over egen praksisutøvelse
- Datainnsamling til masteroppgaven - lydopptak av intervjuer eller video-opptak av undervisning i klasserommet
- Forskning på innovative praksiser

Høsten 2019 ble det gjennomført en pilot med VIVA-appen i PROMO-emnet som tilbys parallelt med lektorstudentens langpraksis. Piloten ble forsket på gjennom DIVA-prosjektet, Digital Integrering av Videovurdering på ulike Arenaer. DIVA undersøker hvordan bruk av videoopptak fra lærerstudenters undervisningspraksis kan videreutvikle deres praksis og profesjonsutvikling. Formålet med prosjektet er tredelt:

1. å utvikle lærerstudenters kompetanse til å kritisk observere og analysere egen og andres autentiske undervisningspraksis,

2. å styrke lærerstudenters kunnskapsutvikling i skjæringspunktet mellom praksis i skolen og undervisning og veiledning på campus, og
3. å fremme progresjon i lærerstudenters underveisvurdering av praksis i lektorprogrammet.

DIVA vektlegger å gi studentene formative tilbakemeldinger på autentiske undervisningssekvenser fra praksis, som studentene selv velger ut. I piloten høsten 2019 skulle studentene gjøre opptak av sin egen undervisning mens de var i praksis. De valgte ut en undervisningssekvens som de fikk tilbakemelding på fra medstudenter, en pedagog fra ILS og en PROMO-mentor fra skolen. Studentenes opptak av egen undervisning ble diskutert og analysert i fellesskap i gruppen, og relevant teori ble trukket inn og koblet til de autentiske praksisopptakene. Piloten ble gjennomført samtidig som studentene var i praksis, slik at studentene kunne ta med seg tilbakemeldingene i sin videre undervisning. Erfaringene fra studenter, PROMO-mentorer og pedagogene som deltok i piloten, er entydig positive, og studentene opplevde et høyt læringsutbytte av å delta. Flere av studentene meldte at det særlig var nyttig å bli bevisst på koblingene mellom den pedagogiske teorien og sin egen undervisningspraksis.

DIVA-prosjektet har mottatt prosjektmidler fra både UiO og DIKU for å utvikle innovative og digitaliserte vurderingsformer for læring i høyere utdanning. Våren 2020 vil DIVA-prosjektet benytte VIVA-appen i en ny pilot i forbindelse med dialogseminar i emnet PROF3025 på Lektorprogrammet. Veileder- og skolelederutdanningene ved ILS vil pilotere VIVA-appen i sine lærings- og/eller vurderingsformer i løpet av høsten 2020/våren 2021.

Samarbeid med OsloMet

Et annet område som løftes fram i utviklingsavtalen, er UiOs samarbeid med OsloMet. Samarbeidsdialogen skjer både på prorektor nivå og mellom programledere i lærerutdanningene. I den første perioden søkte vi å identifisere om det ville være et godt grep å samarbeide om rekruttering til utdanningene. Det ble produsert to rekrutteringsfilmer som begge løftet fram budskapet «Bli lærer i Oslo». Etter omfattende analyser av søkertall til Lektorprogrammet ved UiO og GLU-utdanningene ved OsloMet ble det klart at det er få søkere som søker seg til begge institusjonene. Det ble senhøstes 2017 gjennomført en felles studentundersøkelse til alle studenter som var i sitt første og andre studieår i henholdsvis Lektorprogrammet og GLU 1-7 og 5-10. Resultatene bekreftet at Oslo blir ansett som en attraktiv studentby, men at motivasjonen til søkerne varierte mellom institusjonene. Søkere til Lektorprogrammet var i langt større grad opptatt av fagmiljøene ved UiO og muligheten til å velge de fagene de er mest interessert i. De kommenterte også programmets omdømme. På spørsmålet om de ville anbefale andre å søke seg til Lektorprogrammet ved UiO, ble flere aspekter ved kvalitet løftet fram, blant annet:

- «Satsingen på lektorstudentene»
- «Jeg synes det er gode praksisordninger sammenliknet med det jeg har hørt fra venner som studerer lektor i andre byer.»
- «Fantastisk studiemiljø, nærhet til alt, og kjempegode forelesere.»
- «Gode forelesningsplaner/ undervisningsopplegg og forelesere»

- «På tross av at jeg ennå ikke er ferdig med utdanningen, er erfaringen min hittil svært positiv. Spesielt vil jeg rette takk mot PROMO, som har gjort meg langt mer motivert enn da jeg startet studiet. Det har hittil vært god oppfølging og høyt kvalifiserte forelesere.»

I etterkant av undersøkelsen ble det konkludert med at samarbeid om rekruttering og profilering av Oslo som studentby skulle videreføres gjennom samarbeid med Oslo kommune om Campusstrategien. Dette samarbeidet skjer ved prorektornivå ved UiO.

Siden forskjellene mellom lektorutdanning (UiO) og grunnskolelærerutdanning (OsloMet) er såpass store, valgte ProTed i 2019 å etablert et tett samarbeid med tre av de andre store universitetene som tilbyr lektorutdanning: Universitetet i Bergen (UiB), Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT) og Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Samarbeidet er systematisert gjennom en serie analyseseminarer der institusjonene i fellesskap dykker ned i sentrale problemstillinger knyttet til lektorutdanningene. Det første seminaret ble gjennomført med stor suksess høsten 2019 og vil følges opp av et nytt todagersseminar i februar 2020. Dette samarbeidet vil også legge grunnlaget for komparativ forskning på de femårige integrerte lærerutdanningene, noe som per dags dato mangler i Norge.

Rekruttering av flere studenter til PPU heltid og deltid

Innføringen av masterkravet på PPU har ført til en nedgang i antallet kvalifiserte søkere til PPU heltid og PPU deltid på Universitetet i Oslo. Til tross for at ILS har et godt søkergrunnlag har det ført til en nedgang i antall studenter. Nedgangen er tydeligst i fagene hvor vi tradisjonelt har hatt mange søkere med bachelorgrad, som for eksempel norsk, engelsk og fremmedspråk. I fag hvor vi har forholdsvis mange søkere med mastergrad, særlig naturfag og samfunnsfag, har vi tatt opp flere studenter. Dette medfører et økt behov for praksisplasser i disse fagene.

Strategien vi følger for å rekruttere studenter til PPU-utdanningene, består derfor av flere deler: Vi satser på økt rekruttering bl.a. gjennom sosiale media og deltakelse på karrieredager og intervjuer med tidligere studenter på våre nettsider. Samtidig har vi satt i gang et arbeid med rekruttering av flere skoler til vårt partnerskolenettverk, slik at vi kan plassere flere studenter i praksis i for eksempel naturfag og samfunnsfag. I tillegg til dette undersøker vi hvordan vi kan knytte studenter sterkere til ILS i perioden mellom utsendelse av tilbuds brevet til PPU og åpningsdagen på studiet, som er perioden med størst frafall fra studiet. Rekrutteringsarbeidet vil fortsette i de neste årene.

Innføring av en tverrfaglig undervisningsmodul på PPU heltid og deltid

Revidert læreplan for Kunnskapsløftet legger større vekt på tverrfaglig arbeid. Samtidig melder skoler i vårt partnerskolenettverk fra om at studenter med ett undervisningsfag er i en vanskelig situasjon når de skal søke jobb. Antall ettfagsstudenter har økt etter innføringen av masterkravet, og ILS utvikler derfor en egen, tverrfaglig undervisningsmodul for ettfagsstudenter på PPU heltid og deltid. Hensikten med modulen, som er obligatorisk, og som erstatter en tidligere ordning med tilleggsliteratur for ettfagsstudenter, er at studentene skal opparbeide seg en kompetanse til å

utvikle, gjennomføre og evaluere tverrfaglige undervisningsopplegg og -prosjekter. Studentene i modulen, som jobber på tvers av de ulike fagene ILS tilbyr, trekker veksler på hverandres fag og utvider slik sin egen "verktøykasse" samtidig som de legger grunnlaget for et faglig fundert samarbeid på tvers av fag. Læreplanens tverrfaglige temaområder er utgangspunkt for arbeidet i modulen. Studentene som startet på PPU deltid våren 2020, er de første studentene som følger modulen. Innfasingen vil etter planen være avsluttet våren 2021.

Med hilsen

undervisningsledelsen ved ILS

Kirsti Lyngvær Engelen

faglig leder av Lektorprogrammet

Gerard Doetjes

faglig leder av PPU

KDs kandidatmåltall - tall fra UV

UiO	2019		
	Måltall	Resultat	Avvik
Utdanning			
Klinisk ernæringsfysiologi	32		-32
Farmasi master	55		-55
Medisin	200		-200
Odontologi	62		-62
Psykologi profesjonsutd.	112		-112
Tannpleier	20		-20
Lærerutdanning - Integrert 5 år	109	157	48
PPU	289	307	18

Vi ber fakultetene om å redegjøre for hva fakultetet har gjort for å forbedre kandidatproduksjonen.

Begge UVs utdanninger når kandidatmålet med god margin for 2019. Vi gjør oppmerksom på at siden denne rapporteringen skjer før alt er ferdig registrert (utsatt eksamen, klagebehandling etc) kan de endelige tallene for ferdige kandidater for 2019 endre seg noe. De foreløpige tallene er hentet fra bildet Kvalifikasjonsstatistikk i FS.

Lektorprogrammet har jobbet målrettet med studiekvaliteten gjennom mange år. Et viktig tiltak er innføringen av et mentorprogram for studentene (PROMO), i tillegg til utvidet studieveiledningstilbud og andre tiltak.

Se forøvrig egen rapport om videreutvikling av lærerutdanningene.

SI FRA- rapportering Det utdanningsvitenskapelige fakultet 2019

- 1. Gi en oversikt over omfang og tematikk for innmeldinger i 2019 fra studenter i Si fra systemet og saker overført fra 2018. Bruk vedlagte rapporteringsmal.**
- 2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket, hvordan sakene har blitt fulgt opp og eventuelle hvilke læringsmiljøtiltak som er iverksatt.**

* Med uheldige forhold menes tilfeller hvor det er funnet grunnlag for å iverksette læringsmiljøtiltak og/ eller beklage overfor en eller flere utsatte studenter eller ansatte.

**Varsling er informasjon om alvorlige kritikkverdige forhold, primært lovbrudd og brudd på allmenne etiske normer. Varsling kan særlig være aktuelt hvis studenter eller ansatte blir oppmerksom på:

- uetiske, ulovlige eller straffbare forhold knyttet til lærings- eller arbeidsmiljøet, forurensning, korrupsjon, misbruk av offentlige midler, myndighetsmisbruk
- feil eller mangler som kan medføre fare for liv eller helse
- at medstudenter eller medarbeidere blir mobbet, trakassert eller diskriminert i forbindelse med sitt virke ved UiO.

Merk at denne rapporteringen ikke er unntatt offentlighet og vil inngå som del av Si fra-rapport til Læringsmiljøutvalget og universitetsstyret.

1. Si fra rapportering fra Det utdanningsvitenskapelige fakultet 2019					
1.1. Antall innmeldinger fra studenter som <u>etter vurdering i Si fra-mottak</u> er å regne som:	Varsel	Klage	Ros	Tvil om skikkethet	Totalsum
+ innkommet i SI FRA-nettskjema for studenter i 2019:	5	25	0	2	32
+ innkommet muntlig eller andre kanaler som e-post/brev/ ansattes varslingskanal sa mt gammelt nettskjema for å melde inn om skikkethet:	0	0	0	5	5
+ saker overført fra 2018:	0	0	0	-	0
= sum antall innmeldinger 2019 og overførte saker fra 2018:	5	25	0	7	37
- feil i rom, bygninger og uteområder som dårlig innelima, romtemperatur, renhold, skifte av lyspærer eller lignende videresendt EA for tiltak:	0	0	0	0	0
- tvil om en student skikkethet sendt institusjonsansvarlig på profesjon:	0	0	0	7	7
- brudd på reglene om behandling av personopplysninger sendt CERT-UiO:	0	0	0	0	0
- brudd på forskningsetikk sendt sentralt råd for mottak av forskningsetiske saker UiO:	0	0	0	0	0
- vurdert ved mottak som feilsendt (saken gjelder ikke fysisk eller sosial læringsmiljø):	0	0	0	0	0
- slått samme med allerede eksisterende sak (pga. samme tematikk eller involverte):	0	0	0	0	0
- overført sentraladministrasjon AP/ SADM for behandling:	0	0	0	0	0

= sum antall saker til behandling ved fakultetet etter rutine for varsel, klage eller rose:

5 25 0 0 30

1.2. Tematikk for innkomne varsler og klager ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet 2019	Antall	Ferdig behandlet 31.12.19	Under behandling 31.12.19	Avdekket uheldig forhold*	Avdekket kritikkverdige forhold**	Innmeldt HMS avvik	Eventuelle kommentarer
○ Forhold som bør forbedres i læringsmiljøet, undervisningen eller organiseringen av studiene, herunder også interiør i undervisningsrom	23	23	0	3	0	0	
○ Forstyrrende/ uakseptabel adferd	2		2			0	
○ Seksuell trakassering eller annen uønsket seksuell oppmerksomhet	0	0	0	0	0	0	
○ Skade, ulykke eller nestenulykke på UiO, i praksis, feltarbeid eller på utveksling	0	0	0	0	0	0	
○ Potensiell fare for helse, miljø og sikkerhet på UiO	0	0	0	0	0	0	
○ Korrupsjon, tyveri eller annen økonomisk kriminalitet	0	0	0	0	0	0	
○ Andre kritikkverdige forhold	2	2	0	1		0	

○ Andre forhold som bør forbedres ved UiO	3	3	0		0	0	
Sum antall saker:	30	28	2	4			
2. Beskriv kort og anonymisert uheldige* og kritikkverdige forhold (jf. UiOs varslingsdefinisjon**) som er avdekket i 2019 ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet	Kort om hvordan saken har blitt fulgt opp:					Eventuelle læringsmiljøtiltak:	
						Merk at eventuelle personalsaker/ studentsaker opprettet på bakgrunn av konklusjon i Si fra saker, ikke skal omtales her.	
○ Innmeldt sak som omhandlet manglende seminarer på engelsk for et emne på et masterprogram som går på engelsk. Studenten opplevde dette som diskriminerende da slike seminarer ble tilbudt på norsk på det tilsvarende emnet som inngår i et masterprogram på norsk ved samme institutt, og undervisningen ellers var samkjørt mellom de to emnene. Det ble også henvist til manglende oppfølging av emneansvarlig.	Svar til studenten per brev. Oppfølging gjennom interne møter for å unngå at det skulle skje igjen. Emneansvarlig og fagansvarlig for emne på engelsk ble kalt inn på møte.					Tiltak som ble gjennomført som også ble videreformidlet til studenten i saken var bedret kommunikasjon mellom de ulike ansvarlige på instituttet.	
○ Tre henvendelser vedrørende forstyrrende pianospilling i foajeen, fra studenter som benytter lesesalen	Gjennomgikk problemstillingen i møter med ledelsen ved fakultetet. Sendt brev til studentene som meldte inn med informasjon om tiltak.					<ul style="list-style-type: none"> - Det ble satt opp plakater i foajeen: «Pianoet skal ikke brukes før etter kl. 18.00 på hverdager, av hensyn til studenter og ansatte. Ved arrangementer i vestibylen eller tilstøtende auditorier er det ikke tillatt å spille på pianoet før arrangementet. er over - Pianoet ble også snudd og satt til et mindre synlig sted under trappen. 	
○ På vegne av flere studenter meldte en student fra om forstyrrende oppførsel fra en medstudent.	Det ble først gjennomført møte med innmelder,					Etter møter med innmelder og studenten det gjaldt,	

	<p>som tok med seg 3 medstudenter. Deretter ble det gjennomført møte med student det var meldt fra om.</p>	<p>forstod vi det slik at ingen av de involverte partene ønsket å gå videre med ytterligere tiltak. Instituttet ble oppfordret til å holde et ekstra øye med studiemiljøet ved aktuelt studium for å ivareta læringsmiljøet. De involverte ble oppfordret til å ta kontakt ved behov.</p>
<p>○ Innmeldt sak der student meldte inn om mobbing/trakassering og farlig læringsmiljø. Studenten tok opp flere ulike ting som skal ha skjedd i løpet av studietiden, men særlig to konkrete episoder med to forskjellige undervisere som studenten opplevde som trakasserende.</p>	<p>Det ble gjennomført separate samtaler med studenten som meldte inn, og med de ansatte studenten meldte om.</p>	<p>Instituttet har beklaget til studenten at studenten ble stilt i en vanskelig og sårende situasjon i forbindelse med en undervisningstime, og vil arbeide for å unngå at tilsvarende hendelser oppstår på nytt.</p>
<p>○</p>		
<p>○</p>		
<p>○</p>		